

Zlatica Muchová, Ľubomír Konc, Jaroslav Antal

Zlatica Muchová – Ľubomír Konc – Jaroslav Antal

POZEMKOVÉ ÚPRAVY

POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

2019

Zlatica Muchová – Ľubomír Konc – Jaroslav Antal

POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Nitra 2019

Zlatica Muchová – Ľubomír Konc – Jaroslav Antal

POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Recenzenti: prof. RNDr. Juraj Hreško, PhD.
doc. Ing. Miroslav Dumbrovský, CSc.

Práca bola vytvorená s pomocou grantovej agentúry KEGA č. 008SPU-4/2017
„Otvorený vzdelávací a informačný cyklus o pozemkových úpravách a ich aspektoch
s medzirezortným zastrešením“.

Schválil rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre
dňa 13. 12. 2013 ako vysokoškolskú učebnicu.

© Vydavateľstvo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, 2019

© Garmond Nitra, 2019

© Zlatica Muchová, Ľubomír Konc a Jaroslav Antal, 2019

ISBN 978-80-552-1130-5

OBSAH

Predhovor

Obsah

Zoznam obrázkov

Zoznam tabuliek

Zoznam skratiek a značiek

1 Úvod

2 Pozemkové úpravy - definícia a ilustrácia pojmu

2.1 Poznámky k súčasnému stavu rozpracovanosti pozemkových úprav na Slovensku

2.2 Metodológia pozemkových úprav na Slovensku

2.2.1 *Obsah pozemkových úprav*

2.2.2 *Obvod pozemkových úprav a obvod projektu pozemkových úprav*

2.2.3 *Účastníci pozemkových úprav*

2.2.4 *Etapy pozemkových úprav*

2.2.5 *Orgány štátnej správy na úseku pozemkových úprav a ochrany poľnohospodárskej pôdy*

2.3 Pozemkové úpravy v zahraničí

2.3.1 *Česká republika*

2.3.2 *Nemecko*

2.3.3 *Maďarsko*

2.3.4 *Francúzsko*

2.3.5 *Rakúsko*

2.3.6 *Holandsko*

2.3.7 *Španielsko*

2.3.8 *Fínsko*

2.3.9 *Dánsko*

2.3.10 *Cyprus*

2.3.11 *Litva*

2.3.12 *Poľsko*

2.3.13 *Turecko (kandidátska krajina)*

3 Historické súvislosti pozemkových úprav

3.1 Založenie urbárov

3.2 Pozemkové úpravy do roku 1908

3.2.1 *Založenie pozemkovej knihy a pozemkového katastra*

3.3 Pozemkové úpravy po roku 1908

3.3.1 *Pozemkové reformy*

3.4 Pozemkové úpravy po roku 1948

3.5 Pozemkové úpravy po roku 1991

3.5.1 *Koncepcia usporiadania pozemkového vlastníctva*

3.5.2 *Zjednodušené a zrýchlené postupy usporiadania vlastnických a užívacích pomerov k pozemkom podľa § 15 zákona č. 330/1991 Zb. v znení neskorších predpisov*

4 Konanie o začatí pozemkových úprav (prípravné konanie)

- 5 Vypracovanie projektu pozemkových úprav – Úvodné podklady**
- 5.1 Operát obvodu projektu pozemkových úprav
  - 5.2 Aktualizácia máp BPEJ a mapa hodnoty pozemkov
  - 5.3 Register pôvodného stavu
  - 5.4 Všeobecné zásady funkčného usporiadania pozemkov
- 6 Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia - Prieskumy, rozbor a analýza súčasného stavu**
- 6.1 Prehľad použitých podkladov
  - 6.2 Všeobecná charakteristika územia
  - 6.3 Prírodné pomery
  - 6.4 Súčasný stav krajiny
  - 6.5 Hospodárske využitie krajiny
  - 6.6 Zhodnotenie priestorového a funkčného usporiadania pozemkov v krajine
  - 6.7 Spoločné zariadenia a opatrenia – súčasný stav
  - 6.8 Verejné zariadenia a opatrenia – súčasný stav
  - 6.9 Stav užívacích pomerov v obvode projektu
- 7 Všeobecné zásady funkčného usporiadania územia - Miestny územný systém ekologickej stability na účely pozemkových úprav**
- 7.1 Vymedzenie riešeného územia podľa obvodu pozemkových úprav
  - 7.2 Prehľad použitých podkladov
  - 7.3 Prírodné pomery
  - 7.4 Využitie pozemkov
  - 7.5 Biotická charakteristika vybraných prvkov súčasného využitia pozemkov
  - 7.6 Pozitívne prvky v krajine
  - 7.7 Priemet existujúcej dokumentácie územného systému ekologickej stability
  - 7.8 Ochrana prírodných zdrojov
  - 7.9 Chránené pamiatkové územia
  - 7.10 Ekologicky významné krajinné prvky bez právnej ochrany
  - 7.11 Kultúrnohistoricky a krajinársky významné prvky a štruktúry bez právnej ochrany
  - 7.12 Negatívne javy v krajine
  - 7.13 Ekologická stabilita a diverzita krajiny
  - 7.14 Návrh MÚSES na účely pozemkových úprav a návrh opatrení
    - 7.14.1 *Spresenie prvkov ÚSES podľa nadregionálnej a regionálnej úrovne*
    - 7.14.2 *Vyčlenenie prvkov MÚSES*
    - 7.14.3 *Návrhy opatrení (regulatív) na zachovanie a zlepšenie funkcií prvkov MÚSES*
      - 7.14.3.1 Krajinoekologické opatrenia
      - 7.14.3.2 Manažmentové opatrenia
      - 7.14.3.3 Technické opatrenia
      - 7.14.3.4 Opatrenia na zlepšenie krajinného rázu

8 Návrh funkčného usporiadania územia

- 8.1 Bilancia potreby pozemkov pre spoločné zariadenia a opatrenia a pre verejné zariadenia a opatrenia
- 8.2 Stupeň naliehavosti výstavby spoločných zariadení a opatrení
- 8.3 Prerokovanie všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav
- 8.4 Zverejnenie a pripomienkovanie všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav
- 8.5 Schválenie všeobecných zásad funkčného usporiadania územia v obvode pozemkových úprav

9 Komunikačné zariadenia a opatrenia v projekte pozemkových úprav

- 9.1 Dopravné siete
  - 9.1.1 *Poľnohospodárska dopravná sieť*
  - 9.1.2 *Lesná dopravná sieť*
- 9.2 Cestné názvoslovie
  - 9.2.1 *Cestné teleso*
  - 9.2.2 *Pomocné cestné pozemky*
  - 9.2.3 *Cestná zeleň*
- 9.3 Návrh siete poľných a lesných ciest
  - 9.3.1 *Stanovenie kategórií existujúcich poľných a lesných ciest*
  - 9.3.2 *Smerové a výškové riešenie poľných a lesných ciest*
    - 9.3.2.1 *Smerové prvky trasy cesty*
    - 9.3.2.2 *Výškové návrhové prvky*
  - 9.3.3 *Dĺžka rozhľadu (brzdná vzdialenosť) pre zastavenie vozidla*
  - 9.3.4 *Vozovka*
  - 9.3.5 *Svahy zemného telesa*
  - 9.3.6 *Odvodnenie telesa cesty*
  - 9.3.7 *Cestné objekty*
  - 9.3.8 *Križovatky*
  - 9.3.9 *Križenia a súbehy*
  - 9.3.10 *Bezpečnostné zariadenia*
  - 9.3.11 *Kardinálne body*
  - 9.3.12 *Začlenenie do krajiny*
  - 9.3.13 *Cyklistické chodníky a pešie chodníky*

10 Návrh vodohospodárskych úprav, protieróznych zariadení a opatrení v projektoch pozemkových úprav

- 10.1 Stanovenie obvodu pozemkových úprav na účely návrhu protieróznych a vodohospodárskych úprav, zariadení a opatrení
- 10.2 Analýza zrážkovo-odtokového procesu v obvode pozemkových úprav
- 10.3 Charakteristiky návrhových (náhradných) dažďov
  - 10.3.1 *Voľba periodicity a doby opakovania návrhového dažďa*
  - 10.3.2 *Doba trvania návrhového dažďa*

- 10.3.3 *Intenzita, resp. výdatnosť návrhového dažďa a jeho výška*
- 10.4 Charakteristiky snehovej pokrývky
- 10.5 Charakteristiky povrchového odtoku a ich určovanie
  - 10.5.1 *Určenie začiatku vzniku povrchového odtoku (t_p)*
  - 10.5.2 *Určenie návrhového prietoku*
- 10.6 Určovanie hydraulických charakteristík povrchového odtoku
- 10.7 Stanovenie intenzity vodnej erózie pôdy
  - 10.7.1 *Erózna ohrozenosť pôdy podľa BPEJ*
  - 10.7.2 *Erózna ohrozenosť pôdy podľa univerzálnej rovnice straty pôdy*
  - 10.7.3 *Posúdenie miery eróznej ohrozenosti pôdy vodnou eróziou*
- 10.8 Lokalizácia protieróznych zariadení a opatrení
- 10.9 Stanovenie intenzity veternej erózie pôdy
  - 10.9.1 *Stanovenie intenzity veternej erózie pôdy na základe BPEJ*
  - 10.9.2 *Stanovenie intenzity veternej erózie pôdy podľa Pasáka*
  - 10.9.3 *Prípustná strata pôdy*
- 10.10 Protierózne opatrenia
- 10.11 Transport splavenín
- 11 Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a krajinného vzhľadu územia**
  - 11.1 Prieskum opatrení na zabezpečenie ekologickej stability a krajinného vzhľadu územia
    - 11.1.1 *Súčasné využitie pozemkov*
    - 11.1.2 *Chránené územia a ich ochranné pásma*
    - 11.1.3 *Územný systém ekologickej stability*
    - 11.1.4 *Charakteristický vzhľad krajiny*
    - 11.1.5 *Stanovenie koeficienta ekologickej stability územia*
  - 11.2 Návrh opatrení ekologického a krajinyotvorného charakteru
- 12 Vypracovanie projektu pozemkových úprav – Návrh nového usporiadania pozemkov v obvode projektu pozemkových úprav**
  - 12.1 Zásady umiestnenia nových pozemkov
  - 12.2 Plány spoločných zariadení a opatrení a plány verejných zariadení a opatrení
  - 12.3 Rozdeľovací plán vo forme umiestňovacieho a vtyčovacího plánu
- 13 Vykonalenie projektu pozemkových úprav**
  - 13.1 Postup prechodu na hospodárenie v novom usporiadaní pozemkov v obvode projektu pozemkových úprav
  - 13.2 Rozhodnutie o schválení vykonania projektu pozemkových úprav
- 14 Realizácia v projekte navrhnutých spoločných zariadení a opatrení**
- 15 Záver**

Použitá literatúra

doc. Ing. Zlatica Muchová, PhD. – Ing. Ľubomír Konc, PhD. – prof. Ing. Jaroslav Antal, DrSc.

POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Grafická úprava: Ing. Ľubomír Konc, PhD.

Vydavateľ: Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Tlač:

2. doplnené a zmenené vydanie

Náklad: xxx ks

AH – VH: xx,xx – xx,xx

Nitra, 2019

© Zlatica Muchová, Ľubomír Konc a Jaroslav Antal, 2019

ISBN 978-80-552-1130-5